

Finanskomiteen
finans@stortinget.no

Oslo. 05. juni 2020

Til Stortinget v/finanskomiteen

Kopi: Stortingets energi- og miljøkomite, Klima- og miljødepartementet

Regjeringen har glemt småbedriftene i det grønne skiftet

Småbedrifter som arbeider med varmepumper, solenergianlegg og energieffektivisering, er glemt av regjeringen i Grønn tiltakspakke. Vi ber Stortinget sikre at Enovas støtteordninger for slike viktige miljøtiltak styrkes. Ladetilskudd til borettslag og sameier må også få egen ordning i Enova.

Disse bedriftene trenger ikke støtte til omstilling siden de allerede bidrar i det grønne skiftet. Men de trenger støtte for å overleve denne krevende perioden vi er inne i. Arbeidsplassene trues både av koronarestriksjoner og lave strømpriser, som reduserer motivasjonen for energitiltak. Vi trenger disse bedriftene og kompetansen deres for å nå Norges klimamål på kort og lang sikt.

Arbeidsplasser over hele landet

Mange tusen arbeidstakere er sysselsatt i bedrifter som leverer varmepumper, solenergisystemer, ladeanlegg for elbil og andre tiltak for energieffektivisering. Dette er viktige arbeidsplasser i mange lokalsamfunn. Energitiltak i bygg gir rask sysselsettingseffekt, og bidrar til å utløse privat kapital til investeringer – noe som er helt nødvendig i omstillingen til lavutslippssamfunnet.

Lær av EU

EU satser stort på energieffektivisering som en del av omstillingspakken etter koronakrisen, og har avsatt 1 000 milliarder kroner årlig til dette formålet. Disse midlene kommer i tillegg til hva landene selv har avsatt i egne budsjetter og krisepakker. Energieffektivisering, varmepumper, elbillading og solenergi støttes nå i hele Europa. Det er ingen gode grunner til at vi i Norge skal ha dårligere ordninger enn resten av Europa på disse områdene.

Klimakrise og naturkrise

Verden trenger mer natur, både for å bremse klimaendringene og for å stanse tapet av arter og økosystemer. Samtidig må verden over på 100 prosent fornybar energi så raskt som mulig, slik at vi unngår skadelig global oppvarming, med de negative konsekvensene det kan få for mennesker og natur. I en situasjon med til dels betydelig motstand mot bygging av ny fornybar energi rundt om i landet, er det viktig å ta ut mest mulig av potensialet for energieffektivisering.

Det er et stort potensial for energieffektivisering og egenproduksjon av strøm i boliger og yrkesbygg. Stortinget har vedtatt et mål om minst 10 TWh redusert energibruk i bygg frem mot 2030. NTNU har beregnet at det frem til 2050 er mulig å redusere energibruken i byggsektoren med 39 TWh, og å redusere elforbruket i byggsektoren med 31 TWh. En satsing på energieffektivisering kan bidra til å sikre arbeidsplasser, i tillegg til at det er viktig for å redusere klimagassutslipp og ta vare på naturen.

Ladeanlegg i borettslag og sameier

Etablering av lademuligheter for elbil i landets borettslag og sameier går for tregt, og vil umuliggjøre målet om at alle nye biler skal være utslippsfrie i 2025. En støtteordning vil føre til økt aktivitet og sysselsetting i elektrobransjen.

Enova må prioritere energieffektivisering

Regjeringen foreslår å bevilge 2 milliarder kroner mer til Enova. I Prop. 127 S står det at midlene skal forsterke satsingen på teknologiutvikling i industrien. Når det gjelder energitiltak i boliger har derimot Enova kunngjort at det blir kutt i støtten fra 1. januar 2021. I dag betaler husholdningene mer til Enova gjennom påslaget på nettleien enn de får tilbake gjennom Enovatilskuddet. Enova har kun utbetalt 73 millioner gjennom Enovatilskuddet til nå i 2020, og vil sannsynligvis ikke bruke opp resterende 150 millioner med dagens støttesatser. Borettslag og sameier kommer særlig dårlig ut. De utgjør 1/3 av husholdningene, men mottar langt mindre enn 1/3 av støtten.

Vi ber Stortinget sørge for at Klima- og miljødepartementet i tilleggsavtalen som skal inngås med Enova, og i ny avtale som skal gjelde fra 2021-2025 tydeliggjøre at støtteordningene for boliger, boligblokker og yrkesbygg må forsterkes. Ordningene må også omfatte trinnvise bygningstekniske tiltak på boliger og tiltak på tekniske installasjoner i boligblokker og yrkesbygg.

Enova må få et ansvar for å levere på målet om 10 TWh innen 2030.

Satsing på ny teknologi er nødvendig og viktig, men hvorfor satser vi ikke på kjente tiltak som vi vet virker, i en tid med rekordhøy arbeidsledighet?

Konkrete innspill til Grønn tiltakspakke:

- En dobling av Enovas støttesatser for energitiltak i husholdningene.
- Utvide Enovatilskuddet fra helhetlig oppgradering av boliger til også å omfatte trinnvise bygningstekniske tiltak.
- Borettslag og sameier må bli egen målgruppe i Enovas program.
- Enova må innføre en landsdekkende støtteordning for ladeinfrastruktur i borettslag og sameier.

Med vennlig hilsen

Marius Holm, leder, Zero

Silje Ask Lundberg, leder, Naturvernforbundet

Therese Hugstmyr Woie, leder, Natur og Ungdom

Anja Bakken Riise, leder, Framtiden i våre hender

Karoline Andaur, leder, WWF Verdens naturfond

Christian Eriksen, fagsjef, Bellona

Frode Pleym, leder, Greenpeace Norge

Bård Folke Fredriksen, adm. dir, Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL)

Daniel K. Siraj, konsernsjef, OBOS

Morten Andreas Meyer, generalsekretær, Huseierne

Jørgen Leegaard, dir. samfunnspolitikk, Byggenæringens Landsforening (BNL)

Steinar Krogstad, nestleder, Fellesforbundet

Tore Strandskog, dir. næringspolitikk, Nelfo, en landsforening i NHO

Jan Olav Andersen, forbundsleder, El og IT Forbundet

Rolf Iver Mytting Hagemoen, daglig leder, Norsk Varmepumpeforening

Erik Lorentzen, leder fag og rådgivning, Norsk elbilforening

Jøns Sjøgren, adm. dir., Byggevareindustriens Forening

Per Øyvind Voie, dir. næringspolitikk, Elektroforeningen

Marianne W. Røiseland, adm. dir., Rørentreprenørene Norge

Thor Lexow, adm. dir., VKE – Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi

Trine Kopstad Berentsen, daglig leder, Solenergiklyngen

Bjørn-Yngve Kinzler Eriksen, styreleder, Norsk solenergiforening